

[Paul Holt.]

vide, at en bestemt Forskning er nyttig, det vil sige tjener Produktionen eller et umiddelbart materielt menneskeligt Behov. Det hænger naturligvis sammen med, at vor Tid er udpræget bevidst i sin Materialisme. I tidligere Tid fandtes der stærke Udtryk for følelsesfuldt og sjæleligt Sværmeri, i vore Dage for noget lignende, men i Form af en Maskinromantik, og alt, hvad der har med Teknik at gøre, vækker Interesse paa Forhaand, og det nyder naturligvis ogsaa de tekniske Videnskaber godt af.

Paa denne Baggrund forstaar man, at Repræsentanter for de ikke særlig teknisk prægede Videnskaber næsten med en vis Misundelse kan se paa, hvor let de tekniske Videnskaber kan faa store Midler stillet til Raadighed, og fra de saakaldte humanistiske Videnskabers Side kan man maaske blive helt bekymret for Fremtiden. Det er uimodsigelig rigtigt, at det er de rene Aandsvidenskaber, som er den første Forudsætning for al teknisk Videnskab. Man maa derfor se med Sympati paa en Henvendelse som den, der er fremkommet fra de saakaldte Grundvidenskabers Repræsentanter, hvor de ønsker en Støtte ogsaa fra Statens Side til, at disse Videnskaber kan faa endnu bedre Arbejdsvilkaar, end de har i Øjeblikket. Det er sagt ogsaa af andre ærede Medlemmer ved denne Lejlighed, at selve den tekniske Videnskab smuldrer bort, hvis Grundvidenskaberne ikke er i stadig Vækst. Ligeledes kan man give sin Tilslutning til de Synspunkter, der har været fremme fra Repræsentanters Side, der hører hjemme i den humanistiske Forskning, naar de lægger Vægt paa, at ogsaa denne Forskning faar meget bedre Vilkaar. Hele vort Folks Fremtid er afhængig af, hvilke Kaar man byder Videnskaben, saavel den tekniske, den anvendte Videnskab, som den rent teoretiske og de humane Videnskaber, enten det nu er Teologi, Historie eller Filosofi.

Med Hensyn til det her forelagte Lovforslag tager det først og fremmest Sigte paa anvendt Videnskab. Jeg maa indrømme, at man er lidt uklar over for, hvad Meningen egentlig er med dette Forslag. Der er en lille Uklarhed til Stede — maaske er det muligt, at den højtærede Statsminister kan fjerne denne Uklarhed. Er det Meningen, at dette Raad skal være teknisk-videnskabeligt, saaledes at det er den specielt rent forskningsmæssige Side af Sagen uden mere Hensyntagen til Anvendelsen, man tænker paa, eller tænker man paa Vekselvirkningen mellem den rene Forskning og den praktiske Anvendelse? Hvis man tænker paa det

første, er det naturligt, at dette Forskningsraad bliver sammensat saa vidt muligt af lutter Professorer. Men da man i Lovforslaget kan se, at det ikke skal bestaa af lutter Professorer, maa det altsaa være Meningen, at Forskningsraadet ikke udelukkende har en rent videnskabelig Hensigt, for hvis det havde en rent videnskabelig Hensigt, forstaar man ikke, hvorfor Industri-raadet og Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund skal være repræsenteret. Hvis det er Meningen, at dette Forskningsraad skal behandle Omraader, hvor man lægger særlig Vægt paa Opnaelsen af Resultater, er det naturligt, at de Virksomheder, der har med Anvendelsen at gøre, bliver repræsenteret, det ser vi da ogsaa er udtrykt ved den Omstændighed, at Fagforbundene og Arbejdsgiverforeningen og Industriraadet er repræsenteret, men saa undrer man sig i høj Grad over, hvorfor ikke ogsaa Landbruget og Haandværket er repræsenteret. Maaske den højtærede Statsminister vil svare paa dette Spørgsmaal, saa at vi kan faa Klarhed over, hvad Meningen egentlig er.

Idet jeg lægger Vægt paa Forslaget om Raadets Sammensætning, gaar jeg ud fra, at det ikke er et rent videnskabeligt Raad, man vil sætte sammen her, men at man vil prøve paa at lave et Raad, der har en dobbelt Opgave, dels at fremme den rene Videnskab og dels at finde Problemerne i den praktiske Virkelighed og saa arbejde med en Forbedring og arbejde videre med disse Spørgsmaal. Man vil støde paa nogle praktiske Vanskeligheder med dette Raad, som muligvis vil medføre en vis Begrænsning i Raadets Virksomhed, Vanskeligheder, der kommer ved det bestaaende Patentvæsen; private Selskaber har deres egne videnskabelige Afdelinger, som arbejder til Fordel for et privat Firma og ikke stiller Resultaterne til Almenhedens Raadighed, men Raadets Virksomhed skal jo tjene Almenheden og ikke private Interesser. Det vil have en vis Interesse at høre, hvorledes den højtærede Statsminister ser paa dette Problem og de Vanskeligheder, som derigennem opstaar for at samordne de forskellige videnskabelige Arbejder ikke blot inden for officielle og halvofficielle Institutioner og Virksomheder, men ogsaa inden for de private Virksomheder.

Hvis man tænker Spørgsmaalet igennem, kan man endogsaa røre ved et af de store Problemer, nemlig Spørgsmaalet om privat og offentlig Virksomhed, og hvad dertil hører. For at Vekselvirkningen mellem den videnskabelige Forskning og dens prak-